

INÝ LEVEL

Pavel Chrenčík ✖ foto: autor

Švajčiarska ochutnávka

MTB trail

Presne ako nadpis hlása, švajčiarske trialy sú úplne iný level. Za ten týždeň jazdenia po prevažne čierno označených singeltrailoch a turistických chodníkoch sa iné ani povedať nedá. Nie vždy bola obtiažnosť na hranici možností, ale blato a daždivé počasie urobili z lesného podkladu svoje.

Okrem totálnych šmýkačiek, nepotešilo ani množstvo neroztopeného snehu už nad 1500 metrov, preto ak niekto pomýšľa vyraziť do tejto zeme zasľúbenej bajkerom, nech zváža aj tento fakt. Ideálny termín by som odporučil až

od júna, nezriedka sa dá vystúpať po horských cestách až po magickú trojtisícovku. Základná orientácia v teréne je nevyhnutná, hlavne v menej frekventovaných lokalitách. Turistické značenie, ako ho poznáme u nás, tu nie je tak často vidieť. Iba množstvo smerovníkov

na rázcestiach s popisom pomáha nestrátiť sa v horách. Je pravdou, že na niektorých trailoch je označenie oranžovým kosoštvorcom, no je skôr sporadické. Mne sa ako vždy hodilo GPS so stiahnutou alebo nakreslenou trasou, ušetrili sme tým množstvo času a blúdenia.

Celá akcia bola plánovaná ako ofúkavačka pred septembrovou návštevou amerického Utahu a Colorado. Kto už čítal nejaký náš report tuší, že bude zábava a žiadnym veľkým plánovaním si hlavu lámať nebudeme. Základ je vedieť, čo chceme a nejak o sa tam

dostať. Ostatné je v rukách božích. Ostrieľaná zostava z Maroka je oklieštená o kameramana Vladiaka a jeho úlohu dokumentovať dostáva nútene správca financií Peťo. Za volantom (bez posilňovača riadenia samozrejme) svojej ostrieľanej Brumhildy (červený Seat Ibiza 1,4)

je usadený jej hrdý majiteľ Paedr. Moja maličkosť sa tlačí s frajerkou a karimatami na zadných sedadlách. Ak sme nič nezabudli – čo by sa aj tak už nezmesťilo – môžeme vyraziť smer Einsiedeln, čo je slabých tisíc kilometrov. Prefažená Brumhilda, ktorej nefunguje tachôč

iba otáčkomer, občas škrkne ťažným o zem, ale inak jej patrí poklona. Bez jediného zaváhania dorazila v čase 11h:45min na miesto. Vykladať bajky zo strechy je stokrát jednoduchšie aj rýchlejšie ako rozkladať a zväzovať ich do vozíka. Určite na tom ušetríme kopu času, ktorý sa môže hodiť. Pre úplnosť pripomeniem, že vo Švajčiarsku stojí ročná známka na diaľnici 40 frankov. Ďalšou pomôckou horským cyklistom je SWISS SINGELTRAIL MAP, čo je, ako názov vraví, mapa s trailami. Koštuje 27 frankov a môže byť rozhodujúca pri výbere cesty. Aby som bol úprimný, za tie peniaze mohla byť aj kvalitnejšia. Je v slabom rozlíšení a niektoré čierno označené single sú nezjazdné, ale o tom potom. Ďalšie jej mínus – nemá GPS raster a to už je fakt nepochopiteľné. Vždy zahŕňa len konkrétnu oblasť s rozlohou asi 40 x 40 km.

1. deň, HOHRONEN a WILDSPITZE

Keď som „brúzdal“ internetom na všakovakých fórach, nejako podozrivo často sa objavovalo slovo Hohronen.

Dnes je mi jasné prečo, a nie je o čom. Vstupná previerka na miestne jazdenie je dlhá len 14 kilometrov a najvyšší bod je niečo nad 1200 m. To je v podstate málo na okolité hory, ale zážitok, páni, je mimoriadny. Kontrola v mape dáva tušiť, že to nebude zadarmo – krátky hrebeň a padák dole značené čiernymi bodkami... Hneď ako sme sa vymotali zo spleti dediniek a kruháčov, našli sme konečne miesto na zaparkovanie. Tu každému patrí nejaký kúsok zeme a keď nie je oplotený, tak je tam určite ceduľa NEPARKOVAŤ! GPS potvrdzuje správnu pozíciu. Vyrážame, ako inak, do kopca po nefrekventovanej asfaltke, príjemným stúpaním až k vyhladke na okolité dvojtisícovky. Vstup do lesa je chvíľu bez problémov, no sklon nabere grády. Lepkavý podklad na najprudších miestach usreľuje, hrebeň je plný koreňov a „zosingľovateľ“. Každý meter znamená snahu o udržanie sa v stope, po najprudšom hupáku to začne. Totálny padák dolu. Na mape to vyzeralo ako tak, ale toto je výzva! Sedlo dole, zadný dezén otláčený na zadku. Je to tam, singel pokračuje

zákrutami, pod ruky hádže korene a kamene – dokonalé. Raz dole, sem-tam výšvih hore. Opäť ďalšia lahôdka a znova prudký prepoj medzi trailom. Jemne stlačím brzdy – okamžitá držka, do koho si tu začínate, hej??? Vyhecovaný ostatnými naskočím a nejako to zídem. Videli sme aj domácich na svojich drahých celopérach. Jeden padol na tom istom mieste ako ja a z troch to zišiel jediný. To bolo vlastne naposledy, čo sme videli bajkerov v teréne. Tretí deň som definitívne pochopil prečo, o tom neskôr. V duchu záviďím Paedrovi jeho vyššie zdvihy. Ozaj, kde sú miestni majstri? Preletím prudkú koreňovú pasáž, niekde za-

adhézii. Bohužiaľ, také dobré podmienky aké boli dnes už nebudú, ale to ešte neviem. Za križovaním so štrkovicou prichádza záverečná pasáž do dediny, za ktorou parkujeme. Opäť tisíce koreňov a dokonalý singel, famózne! Do hory sa ozýva zopár vulgarizmov od radosti. Vypľulo nás to pekne na lúke, asi dva kiláky od auta.

Nie, dnes to nemôže ešte skončiť! Takto nabudení vyberáme neďalekú trasu na 1580 metrov Wildspitze. Jasné, kopa intelektuálov si povie, že čo je takých 15 km... Ale priatelia, na ôsmich kilometroch nastúpať osemsto metrov po teréne v blate, je

dedinou s mnohopísmenovým nemeckým názvom. Stúpanie je z tých ťažkých a ako som zaradil malú pílu, tak tam aj ostala až k vrcholu. Orientácia je bez GPS zložitejšia, lebo toto nie je značená bajková trasa. Našiel som ju náhodou v TOPO mape od Garminu a gpx súbor bude uložený na našej stránke www.karpatybybike.wz.cz. Počasie sa trochu zhoršuje a oblaky si dali stretnutie priamo nad nami. Z výhľadov nezostalo veľa, iba do dolín s jazerami je vidno. Vrcholky skalnatých masívov sú zahalené nepriehľadným závojom tmavých oblakov. Približne v polovici stúpania prichádza na „lámanie chleba“.

stanem a skúsím ich cvaknúť: stlačím brzdú a čo sa stalo? Opäť krásny prelet cez rajdy a vyvážanie sa v lesnej zmesi konárov a malinčia. Doškriabaný vstávam, pozerám a na nič neprichádzam. To, že tu pršalo týždeň predtým, má asi riadnu zásluhu na slabej

určite ťažších ako päťdesiat po asfalte v lete s vetrom do chrbta. Tu vzdialenosť nehrá prvé husle. Pridajte zjazd, ktorý nedá oddýchnuť na dve sekundy brzdám a vyšťaví z vás posledné zvyšky energie, doplnený lejakom a je dodebatované... Štart je za nejakou

Štrková cesta pokračuje rovno a turistická cestička (vanderweg) kolmo doľava. Kamenistý stupák vyžaduje koncentráciu na výber stopy a zároveň je tu konečne prvý sneh. Vrchol nemôže byť ďaleko. Srdce mi bije naplno a fučím o sto šesť. Za chrbtom tlačí Peťo – hmmm,

to nebýva zvykom. Nálada sa zlepšila, až keď zbadám vrchol s krížom, možno kilometer od nás. To už doklepeme aj keby padali krúpy. Pod vrcholom Wildspitze je horská chata, ale vo švajci je všetko drahé a ani nepomyslíme na návštevu. Vrcholové foto, horalka a padáme. Kúsok je to ešte hrebienkom so záverečnou stojkou (dupačka na stojáka) a začne masaker – bez prehánania, je to veľmi technický úsek. Je plný klz-

kých drevených klád ako schodov a odvodňovacích kanálov z dosiek položených na kánt. Paedr na „re-medáku“ so 160/150-imi to dáva okrem pár zákrut celé. Mne sa klepú ruky od únavy a 140/120 je len tak-tak, ale niečo sa podarilo. Peťo z XC-čkovým Fokusom si neškrkol. Jemne sme odbočili z trasy a pod salašom, po prudkom betónovom chodníku vkĺzneme do lesa. Kto nebol, neuverí. Kilometre prudkého a šmykľavého singla

okusuje výškové metre. DH trať v Kálnici sa mi zdala ľahšia (bez skokov). Keďže nevládzem držať prsty na brzdách, nechávam to na bajk. Prietrž mračien a kopa kaluží zmenili telesné schránky na zmoknuté a zablatené individua, lefiace krížom dolu. Nestačí! Každú možnú odbočku smerom dolu, ktorá vyzerá najhoršie berieme: korene, výmole. Ostré točáky – nirvána. Stretáme bajkerku, ktorá keď nás zbadala, otočila

bajk a po štrkovej ceste prchla. Vyzerá to na posledný kilometer. V zúfalom stave a v objatí adrenalínu, prichádzame k autu. Pri ňom stojí starší pán s Alpským rohom a veselo pod strechou stodoly vyhráva na tento, asi štyri metre dlhý hudobný nástroj. Nedá mi to a chvíľu najhoršou možnou nemčinou debatujeme. Ponúkame naše pálené, ale zdvorilo odmietol. Naopak zbehol do svojho auta pre fľašu čerešňového likéru a dal

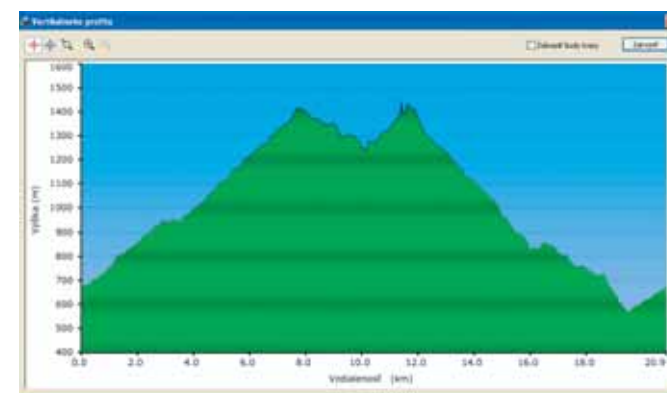

nám ju do daru – fakt musíme vyze-
rať biedne. Geniálny nápad sa zrodil
v Paedrovej hlave a pod tečúcim
odkvapom zbavujeme bajky náno-
sov bahna. Dnes to stálo za to. Bolo
to špicové jazdenie, aj keď v psom
počasí. Teoreticky, v poslednej dobe
si ani nespomínam na lepšie. Kto
teda obľubuje enduro, nájde pri
Wildspitze, to pravé orechové.

2. deň, MYTHEN

Veci ešte od včera poriadne neuschli
a my opäť vyrážame do hôr. Z Goog-
le Earthu vyzerali tieto dva skalné
špicaté masívy, s 1900 metrovou

výškou nad morom, ako magnet na
foto. Aj by to tak bolo, len keby tie
mračná niekto odpratal. Štart aj cieľ
je v mestečku Schwyz, asi kilometer
za lanovkou. S parkovaním boli zase
patálie, a preto stojíme pri krajnici.
Pár kilákov šliapeme po asfaltke
a zľahka prehupneme hranicu 1400
metrov. Pohodové stúpanie má
rozumnejší charakter a ničím nevy-
bočuje z normálu. Výškové metre
pekne pribúdajú a aj mračná uhnú
a zopár razy ukážu jednu z Mythen.
Alpské pastviny sú popretkávané
množstvom chodníčkov a jeden,
ako inak, čierno značený križujeme.

Tadiaľto, dúfam, pôjdeme nadol. Voľne pustené psy nerobia žiadne problémy a sú lenivejšie ako ja v pondelok v práci. Ich ignorácia je taká trúfalá, že keď ho pozdravím ani nezatočí chvostom. Naši dedinský „čokli“, by bežali a driapali za tretry do roztrhania tela. Záverečný extra stupák k ďalšej z horských chát, je už nad moje sily a záver s Peťom tlačíme asi 150 metrov. Paedr, s menšou pauzičkou na vydýchanie, predsa len vyjde na vrch. Nuda končí a ide sa do terénu. Traverz je označený červenou a nerobí nijaké problémy. Kuriozita, akú u nás nezažijeme, je rozháňanie kamzíkov voľne pobežujúcich po suťovisku. Ich ľahkosť s akou sa dokážu rozbehnúť do vrchu odporuje gravitačnému zákonu. Ten naopak ja s radosťou využívam k zjazdu po kamenistom chodníku až po snehové polia, ktoré nestihlo roztopiť jarné slnko. Podľa všetkého, sme tu prví bajkeri toho roku – žiadne stopy po gumách tu nie sú. Domáci predsa „vegetne“ naháňajú objemy na luxusných asfaltkách. Klesanie skončilo a v lesíku parádnym singlom obchádza-

dzame nižšiu zo skalných sestier Mythen. Čo by to bolo za výlet, keby sme znova nezmokli. Lejak sa spustil behom chvíle a po pastvine sa utekáme schovať pod strechu drevenej stajne. To je však úplná núdza a Peťo navrhuje schovať sa pod urastený smrek. Padá hláška „tu môže aj rok pršať a nepovolí to...“ Za pol hodinu je pravda trochu inde a čakáme mokří na zlepšenie. V momente slabšieho dažďového zaváhania vybiehame. Jemnú odchýlku od trasy dorovná GPS a zo sedla pálime dole po čiernej. Treba po pravde povedať, že včerajšie čierne boli hodné svojho značenia. Tento singel je len prudký, ale isto nie tak technicky náročný. Vyletíme na štrkovú cestu a dobiehame terénny džíp. Sme oveľa rýchlejší, ale „sedlák“ za volantom v zákrutách nechce uvoľniť ani milimeter. Na „slovač“ však nevzreje – serpentinu krátime kolmicou cez lúku. Šmýka to, ale na predbehnutie to vyjde ľavou zadnou. Bohužiaľ som nevidel ako Paedr hodil tarzana, keď tesne pred napojením na cestu zoskočil pred asfaltovým zrázom. Eufória z predbehnutia si vyberá

daň: zabudli sme na jednu odbočku vľavo k traverzu z juhozápadnej strany. Prišli sme tak o dvesto výškových metrov a čierne single. Náprava je jednoduchá – berieme prvú turistickú značku a hybaj dole. Striedame single s asfaltom, aby sme mali azimut k autu. Trocha zbytočne sme zaváhali a náhradné riešenie je len náplasťou na plánovaný záver. Nevadí, dnes to malo svoje grády a po „štamprlíku“ pri aute to hodnotíme dobre. Druhý deň sa vraciame k frajerkinej sestre prespať, vyzerať ako prasce (s prepáčením za výraz, ale inak sa nedalo). Odvážne plány spať väčšinu noci vonku, zmarilo počasie.

3. deň, DRUESBERG

„Do tretice všetko dobré“, ako sa hovorí na Slovensku a v prenese- nom geografickom pásme to platilo taktiež. Mám na mysli počasie. To si dnes dalo konečne pohov

a prvý krát svieti Oskar (Slnko). Opäť sú na programe skalné masívy a krkolomné zjazdy. Plán je smelý a naprojektovaná trasa ešte z domu nedostala nakoniec šancu. Už pri bližšom pohľade na alpské končiare je jasné, že hranica snehu nás hore nepustí. Rýchlo v aute nakopávam počítač a prekresľujem v MAPSORCE trasu, export do GPS a je to. Jednoducho, tretie tisícročie. Krásny singel je aj o tristo metrov nižšie, ako sme plánovali – to by snáď mohlo vyjsť. Nezosťáva nič len to vyskúšať a dúfať, že to dobre dopadne. Veľkou výhodou je, že pomerne vysoko sa tu dá dostať asfaltkami a nemusíme sa tak odpísať, ako na Wildspitze už hore brehom. Dedinka Oberinberg je okolo tisíc metrov nad morom a naša maximálka je tisícšesťsto aj čosi. Severnú hradbu 2282 metrov vysokého Duesbergu máme v priamom prenose a stratíť sa za tejto viditeľnosti nedá. Opäť ani „živáčka“, turisti ani bajkeri – hory sú len naše. Asfalt mizne pod veľkými

flakmi snehu, v zime je to zjazdovka a posledné výškové metre bojujeme brázdami bielej prikrývky. Chlapi, odteraz začína doľava chodník, vidíte niekto značku? Tu sa používa červeno-biela. Hej, čosi by tu bolo, pár metrov križujeme stráň popod lanovku, až sa ukáže mimoriadne prudký chodniček zarezaný nad tristo metrovou priepasťou. Páni, zišiel som to pod drevené schody a ďalej mi zredlo. Paedr zabojoval o kúsok ďalej ale šok z možného ustrelenia plášťa na mokrých kamenech bol silnejší. Do doliny by to bolo ultra expresne za pár sekúnd, kolmicou dole aj s prekonaním osobnej maximálky... Podobný scenár sa opakuje po celom traverze, len jama pod nami nie je tak prudká. V tretrách zaborený po lýtkach v studenom snehu hľadám možné pokračovanie chodníka. Veru Alpy nedajú nič zadarmo a zážitky podobnej intenzity sa len ťažko opisujú. Akoby bolo roztopené snehu v nohách málo, pribúdajú k prekonaniu malé vodopády a horské bystriny. To zas pridáme zaprasení... Jazda je snáď každých päťdesiat metrov prerušená nejakou prekážkou, singel je preplnený technickými pasážami a okolitá panoráma umocňuje atmosféru. Už každú chvíľu sa to zlomí dole, ale že to bude zjzdné len s vypätím všetkých síl nikto nečakal. Lúky sú od topiaceho snehu rozmáčané, to je však v pohode – horšie je to s vystátymi jamami od kráv. Predné koleso do nich zapadá ako uliate a nie je šanca sa z toho dostať. No nebude to dnes prvý ani posledný krát, čo zosadáme. Klesáme kolmo k štrkovici a je po probléme. Zletíme do údolia ako vystrihnutého z katalógu. Nie, nič ešte nekončí, práve začína. Mimoriadna strmina križuje pastvinu a opäť treba zabojovať s psychikou. Zosadnúť – nezosadnúť? Neexistuje! Pomaly naberaláme potrebných tristo výškových metrov až sa dostávame na vrchol. Výhľady sú najkrajšie zo všetkých výletov. Na lavičke zbaštíme nejakú tyčinku a ide sa dole, po turistickom chodníku do Uterinbergu.

Priatelka, absolútna koncentrácia, užučké zákruty a stovky drevených schodíkov so zatĺčenými železnými tyčami v zemi – absolútne ideálne riešenie na roztrhnutie pneumatík. Práca s ťažiskom je alfou i omegou, každý z nás aspoň raz hodí kable (padne). Dobyť a zničiť stojíme konečne dole a uznan-

livo priťká-
vame nad
poriadnou
trailovou dávkou.

Vrátiť sa k Brumhilde zna-
mená pár kilometrov stúpania po
asfalte. Súboj o prvenstvo takticky
prehrám, keď prepálím začiatok.
Slnečné počasie vylepšíme varením
neodmysliteľného víťazu priamo
na ceste. Závistlivé pohľady okolo
prechádzajúcich miestnych na
Mercedesoch sú zbytočné, my sa
deliť nemienime! Zajtra to chce deň
voľna a cieľ je jasný vopred: vidieť
Severnú stenu Eigeru. Kto má šajn,
vie že najťažšia a najvyššia alpská
stena je v horolezeckých kruhoch
cenená s rešpektom. Osobne

poznám chlapa čo ju liezol 25 dní...
neskutočné.

5. deň, FLASCHLIHOCCHI

Deň voľna sa isto vyplatil, poriadne
preschli veci – no pršať neprestalo.
Presne naopak. Výdatne leje už od
rána. Na pláne je kratšia, riadne
technická dobrota pod 1400 m
n. m. vysokým kopcom Flaschli-
hocchi. Tento kopec sa vyznačuje
tým, že je ho nielen ťažké vysloviť,
ale aj zísť. V singeltrailovej mape
jasne čierne označená linka z pod
vrcholu až do doliny. Výšlap nie je
dlhý ani náročný, len keby nepršalo.
Postupne z lesov stúpame až k ho-
linám pod hrebeňom. O výhladoch
sa nám môže len snívať, skôr to
pripomína hmlou a blatom báje
Northshore. Jasné, viditeľnú odboč-
ku doprava je nemožné nezbadáť,
sedí to aj s mapou. „Tož hoši“,
ideme na to! Klesanie je, ako všetky
predtým, mimoriadne prudké
a v bahnovom maraste na kore-
ňoch je to na hranici udržania. Boj
o každý meter je sťažený drevenými

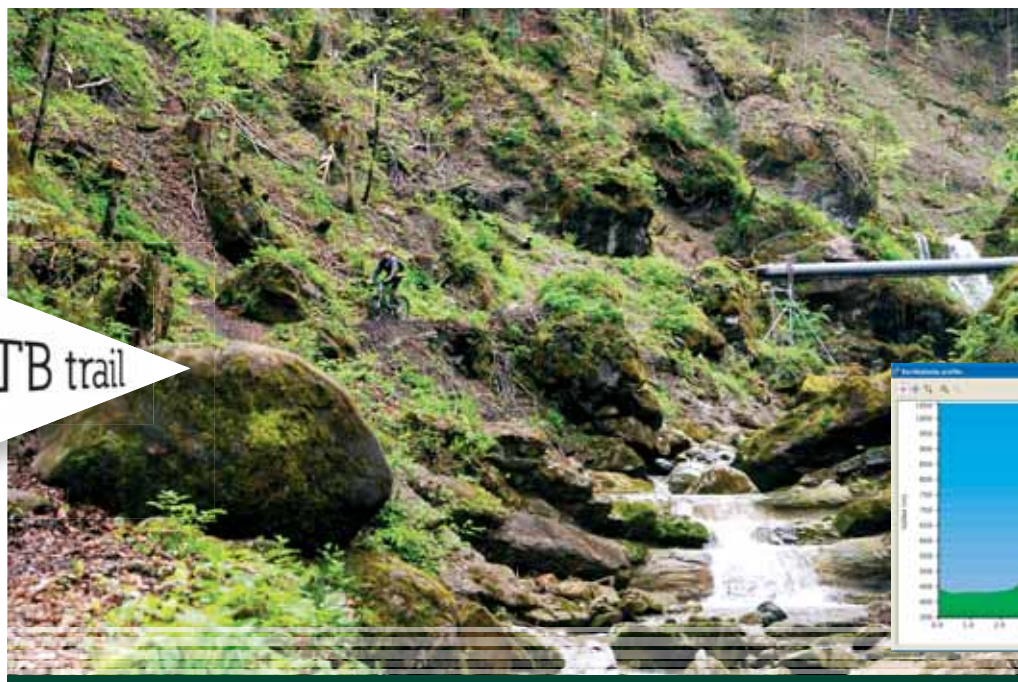

lávkami, ktoré za sucha nemajú
žiadnu technickú náročnosť, ale te-
raz sú tak neskutočne šmykľavé, že
sa na nich neudrží v tretrách ani
postojáčky a nohy sa rozchádzajú
samé od seba. Drevené schodíky
už ani nevnímam. Najhoršie úseky
obchádzame blatom naokolo, kde
podfúknuť plášť drží aspoň ma-
machu a poraste. Do kolien sa re-
hoceme, keď na kameru ukazujem,
ako sa šmýka a je lepšie chodiť po
blate, no v tom mi zostane tretra
v blate a zrazu stojím v podkolien-

kach... Sranda musí byť! Chvíľu trvá
kým sa adaptujeme na šmykľavicu
a potom to už frčí, veľa koreňov,
zákrut presne tak, ako to má byť
namixované. Za sucha by som ho
jednoznačne odporučil a v pohode
aj dvakrát za deň. Sme totiž mok-
rí a blato nepokrýva snád len vlasy
pod helmou. Peťo si pred koncom
doprave očistu v potoku, ale nijaké
zázraky sa nekonajú a čistejší je len
o trochu viac ako my. Hold počasie
v horách je kapitola sama o sebe
a my sme si vybrali práve takéto.

MTB trail

FINÁLE

V závere musím všetkých vystríhať pred počasím v horách – máj je určite nevhodnou voľbou a treba počkať, kým nezlezie sneh, ktorý podmáča povrch. Ideál je od júna. Pripravte sa, že tu je všetko dosť drahé a podľa toho si treba nabalíť zásoby. Nás koštoval týždňový výlet 139 , ale to sme mali perfektné zázemie u frajer-

6. deň, HINTENBERG

Posledná a určite najhoršia trasa. Kto ju zakreslil do mapy „nemal ani šajn“ čo robí, alebo ju v živote nebol jazdiť. Keby som to bol vedel, určite sa jej vyhnem a ako posledný výlet by som vybral niečo iné, veď tu je naozaj z čoho vyberať. Čierne označený trail začína nad mestom Lacheln v tisíc metroch nad morom a končí priamo v meste niečo pod päťstovkou. Vystúpať k nemu po prudkej asfaltke s peknou panorámou jazera Obersee nerobí nikomu problém. Sedem kilometrov do kopca odsype ani neviem ako a znova doprava do lesa

6. deň

schádza terénny singel. Konečne to vyzerá nádejne a povrch je vysypaný štrkom. Snáď dnes už nebude brodenie bahnom. Nadmorská výška padá a singel sa nachvíľu rozšíril na horskú cestu plnú oblých kameňov. Odbočka na singel by mala podľa predpokladov kopírovať kaňon s výdatne rozvodneným potokom. Výkričníkom označené miesto v mape potvrdzuje nezjazdnosť serpentín. Dvíhame bajky na plecia a hybaj po klzkom chodníčku

ponad potok. Rukami a nohami sa držím čohokoľvek, aby som nespadol. Zlepšenie je v nedohľadne, takto to pokračuje dobrých dvadsať minút. Konečne sa to trochu zlepšilo, no nie nadlho. Neverím, že ťadiaľto jazdia bajkeri. Jednoducho je to nemožné. Posledné exponované miesto obchádza most na druhý breh. Odtiaľto je to brnkačka, ale ani zďaleka čierna kvalita známa z predchádzajúcich dní. Proste jeden pekný zvlnený chodník pre psíčky. Na túto trasu ani nepomyslite, pokiaľ je „švajc“ vaším bajkovým cieľom. Škoda, na záver to chcelo niečo extra dobré ale „není každý den posvícení“.

kinej sestry s polopenziou zadarmo („filen dank“ Endy a Heňa). Takisto prísť sem s bajkom pod 140 mm zdvihu je o trápení. Poriadne enduro je to správne orechové a pneumatiky šírky 2,1“ a menej sú do počtu. Jednoducho, Švajčiarsko je iný level a to sme nedosiahli ani hranicu nad 2000 metrov. Trefu do čierneho tu nájde bajker, ktorý sa nezľakne ťažkých technických úsekov a nie je mu cudzie stúpanie do prudkých kopcov. Pre XC-čkarov by som videl ako ideálnu voľbu červeno značené cestičky v spomínanej Singel trail mape.